

Marija in Franc Gospeti – zlatoporočenca

Marija in Franc Gospeti iz Senožeti 45 sta 31. julija slavila 50. obletnico skupnega življenja. Jubilej je številna družina praznovala dan pred tem datumom na gradu Bogensperk, kjer so jima izročili zlatoporočno listino, ob štirinadstropni torti pa so nazdravili temu dogodku.

Marija in Franc, oba rojena v Senožetih, imata šest že odraslih otrok: sinove Franca, Jožeta, Petra in Cirila ter hčerki Marijo in Heleno. Tudi nekateri od njunih osmih vnukov in štirih vnukinj so že fantje in dekleta, le dva pravnuka in pravnukinja nimajo več kot štiri leta.

Ob taki obletnici – zlati poroki, se kar samo po sebi ponuja vprašanje, kdaj sta se spoznala med seboj. Zgovornejša Marija pravi: »Bila sem res še mlada, ko je začel hoditi z mano. Šestnajst let sem imela, ko sva šla prvič na Miklavža skupaj k maši. Starši so morali podpisati, da sem se lahko poročila, saj mi še ni bilo enaindvajset let.« Mariji je bilo takrat šele osemnajst let, Francu sedemindvajset.

Oba, Marija in Franc, se strinjata, da je bilo najhujše med vojno. Franc je še dodal, da so mu v neprijetnem spominu ostale tudi orožne vaje v stari Jugoslaviji. Mariji je kot eden najtežjih trenutkov v njenem življenju ostal zapisan dogodek, ko je nekdo izdal njihov bunker in so Nemci prišli k hiši. Odgnali so moža, s seboj so mu ukazali vzeti kramp in lopato, in mu rekli, naj jim pokaže, kje je bunker. Ubili ga bodo, je bila takrat prepričana Marija. »Kar tresla sem se od strahu,« opisuje tiste minute. Medtem ko je žena čakala v negotovosti in ni mogla ničesar storiti, se je Franc zaman ukvarjal z mislijo, kako pobegniti. »Tu koplji!« so mu rekli Nemci in pokazali prav na prostor, kjer je bil pod zemljo pokrov bunkerja. A se je vse srečno končalo. Nemci so v bunker, ki je bil tistikrat na

Marija in Franc Gospeti (Foto: D. J.)

srečo prazen, vrgli nekaj bomb, potem pa, kot da so zgubili vsakršno zanimanje za Franca. Na križpotju je on brez besed zavil proti hiši, okupatorji pa so krenili po zgornji poti proti gozdu. Takih primerov, ko je zgolj po naključju ostal pri življenju, je bilo med vojno še več.

Po osvoboditvi sta se Marija in Franc trudila obnoviti hišo in spraviti otroke h kruhu. »Nikoli nam ni bilo z rožicami postlano,« je zaokrožila pogovor slavljenska, njen mož pa je dodal: »Res veliko sva preživela skupaj. Delati moras fejt, pa gre naprej!« D. J.

Uspešno pogasili požar pri Kralovih v Dolskem

Nekaj pred dvajseto uro 17. 8. 1988 je iz neznanega vzroka zagorelo gospodarsko poslopje in hlev pri Kralovih. Stavba je pod skupno streho s hišo, ki smo jo popolnoma obvarovali pred ognjem. Zgoraj je del ostrejša nad hlevom in seveda nekaj ton sena, ki je deloma zgorelo, ostalo pa je neuporabno za krmo. S traktorji smo morali zvoziti vse seno in izprazniti poln steljnič. Vsega skupaj okrog 30 prikolic. Posebno požrtvovalni so bili prostovoljni gasilci iz Dolskega in Dola pri Ljubljani, ter gasilci iz

Vinj, Laz, Klopca, Senožet, Beričevega in Šentjakoba ob Savi. Gasilska brigada iz Ljubljane je v zelo kratkem času prispela na požarišče z dvema cisternama in prevzela nadaljnje poveljstvo. Prva je v boj z ognjem stopila naša cisterna, nato pa še dve cisterni in motorna brizgala iz Dola. V boju z ognjem je sodelovalo 6 cistern in Rozenbauerjeva motorna brizgala. Od teh je bila cisterna iz Šentjakoba v pripravljenosti. Zopet se je izkazalo, kako velikega pomena so cisterne pri požarih, ker v trenutku lahko stopijo

Srečanje z rojaki

Tudi letos so našo občino obiskali člani kulturno prosvetnega društva Planinka iz Ravensburga, s katerim naša občinska konferenca SZDL že več let sodeluje. Naše rojake so sprejeli predstavniki družbenopolitičnih organizacij, izvršnega sveta in skupščine občine, pogovor pa se je sukal predvsem okoli tega, kako tudi v prihodnje ohraniti karseda tesne stike. Naš posnetek je s prostora pred kulturnim domom Španski borci, kjer so se gostje zbrali in nato odšli na srečanje v dom družbenopolitičnih organizacij. (Foto: D. J.)

v akcijo. Velika težava je bila v tem, da je bil pristop do požarišča zelo omejen, ker so zgradbe in gospodarska poslopja lastnika in sosedov zelo strnjena. V veliki nevarnosti je bil Horvatov hlev in hiša, ki je v neposredni bližini, tako da je bilo potrebno varovati tudi vse okoliške zgradbe. Požar je bil po zaslugi prostovoljnih gasilcev in Gasilske brigade dokaj hitro lokaliziran. Takoj po udušitvi ognja so začele gasilske skupine odstranjevati še vedno tleče seno in steljo iz zgradbe. Ob 1. uri zjutraj je bilo požarišče očiščeno in ni bilo več nevarnosti za ponoven vžig.

Prav posebno se gasilci iz Dolskega zahvaljujemo gasilskemu društvu iz

Dola pri Ljubljani za tako požrtvovalno in strokovno sodelovanje. Enako Gasilski brigadi iz Ljubljane, kakor tudi vsem naštetim prostovoljnim gasilskim društvom, ki so doprinele, da je bil požar v tako kratkem času uspešno pogasjen. Najlepša zahvala tudi traktoristom Štefanu Levčičniku, Antonu Maliju in Janezu Selšku iz Kamnice.

Še enkrat se je izkazala solidarnost v nesreči pomagati sočloveku. Vsem, ki ste kdaj darovali kakšen znesek za to humano organizacijo, naj ne bo žal in se vam najlepše zahvaljujemo.

»NA POMOČ!«

Za gasilsko društvo Dolsko M. LAUTAR

Razmišljanje o cenah in...

Dolgo in vroče poletje je za nami, deževje pred dnevi je napovedalo, da prihaja jesen oz. hladnejši časi. Tako so povedali naši vremenarji na TV, kaj pa pravijo naši kupci-potrošniki?

Majski ukrepi, astronomske podražitve, napoved, da bo večina slovenskih DO še podražila svoje izdelke, zaostajanje realnih OD, krpanje pokojnin in ostalih dodatkov pa nas kljub napovedanim hladnejšim časom izredno greje, da ne rečemo žge. Žalostno je, da za vse dosedanje lumparije, ki so se dogajale pri nas, nosi posledice ubogi krajan, delavec – kupec. Dogajajo se absurdi, da se kljub rekordni letini žita kruh podraži za 80%, da zvezmo za večkratno podražitev olja in sladkorja, da se sliši vest o 100% podražitvi prave kave, da kupci razgrabijo vse, kar je na policah in so zato tudi dežurni krivci, češ, da so vse kupili in si napravili zalogo, nič pa se ne sliši o tistih, ki so se na ta način rešili zalog.

Znano je, da kupna moč prebivalstva pada, več kot polovico OD namenimo za prehrano, del namenimo za brezplačno šolo naših nadobudnežev, tako, da ti malo ali skoraj nič ne ostane za ostale potrebe. Tudi za vnaprej slabo kaže, inflacija je že presegla kritično točko 95%, kje je še konec leta! Delavskih štrajkov je vedno več, nezadovoljstvo se širi.

V tej situaciji se zelo neboljeno počutimo sveti potrošnikov v naši občini, pa verjetno tudi drugje, širimo naše ožje in širše domovine. V nastali situaciji smo nemočni in odtoč tuji tako velik pesimizem med posameznimi člani, ki je razumljiv. Žalostim se, ko vidim na TV dolge vrste za kruh, govorice o uvedbi bonov za osnovna živila, ko pa živimo v miru že dobrih 40 let, ko bi hrano lahko izvažali in z dolarji odplačevali dolg tujim upnikom. Kakor so žalostne moje besede, pa so žal zelo resnične.

VILI KLEMENC

Kako deluje ZRVS v naši občini?

Zveza rezervnih vojaških starešin Slovenije je družbena organizacija, ki deluje kot sestavni del enotne fronte organiziranih socialističnih samoupravnih sil, združenih v SZDL in je posebnega pomena za razvoj in krepitev SLO in DS.

Poleg drugih pomembnih nalog, ki jih organizacija ima, je prav gotovo najpomembnejša naloga organiziranje in izvajanje idejnopoličnega in vojaško strokovnega usposabljanja rezervnih vojaških starešin.

Tov. Tito je nekoč dejal: Delajmo, kot da nikoli več ne bo vojne in se pripravljajmo, kot da bo jutri! Vsebinsko je ta parola v današnjem času še kako živa!

Zavedati pa se moramo, da na vsakem družbenem področju (v gospodarstvu, v politiki, v armadah) uspevajo in napredujejo le tisti, ki imajo sposoben vodilni in vodstveni kader. V oboroženih silah naše države smo rezervni starešine glavnina vodilnega in vodstvenega kadra! Če hočemo to tudi ostati, se moramo tudi sprotno dodatno usposabljanje in

obnavljati strokovno znanje, kajti le strokovno pripravljen starešina je voljan voditi enoto – sicer je ranljiv in plašen!

Strokovno usposobljen starešina kot osebni primer predstavlja enega od najmočnejših sredstev vplivanja ljudi na njihovo aktivnost in delo, tako v miru, ob izrednih razmerah kot tudi v vojnem času.

Občinsko konferenco ZRVS Ljubljana Moste-Polje sestavlja 19 krajevnih organizacij. Sestava članstva je zelo ugodna, saj predstavljajo pretežni del rezervni sta-

rešine do 55 leta starosti.

Krajevne organizacije delujejo različno, ene bolj, druge manj uspešno, kar je odvisno predvsem od delavnosti vodstva krajevne organizacije.

Poleg osnovne dejavnosti pa občinska konferenca ZRVS skrbi tudi za urejanje drugih zadev preko ustreznih komisij:

- napredovanje v višji čin, ki je v zadnjem letu razširjeno tudi na rezervne starešine, ki aktivno delujejo v organizacijah ZRVS in pokažejo strokovno znanje in dobre organizacijske prijeme;
- podeljevanje priznanj za uspešno delo je pomemben stimulans. Za preteklo leto je kar 68 rezervnih starešin prejelo različna priznanja (3-plaketo ZRVS-

Delegati KO ZRVS, ko so na letni konferenci sprejemali program dela za leto 1988.

Jug.,k 3-zlato značko ZRVS-Jug., 3-plaketo ZRVS-Slov., 5-zlati znak Slov., 54-priznanje ZRVS Slov.);

– organiziranje akcije po poteh heroja Kobeta; v tem letu je občinsko konferenco zastopala KO Zadvor;

– priprava terenske praktične naloge za tekmovanje mladih v SLO in DS, ki se je letos odvijala v OŠ »Edvarda Kardelja« v Polju. S šolami tudi sicer dobro sodelujemo;

– medregijsko tekmovanje: Občinske ZRVS Ljubljanske regije in občinske ZRVS Reške regije, ki je bilo letos v Pazinu. Naša organizacija je dala kegljaško ekipo, ki je dosegla 4. mesto;

– vsako leto organiziramo praznovanje JLA skupno na mestni ravni;

– nekaj smo tudi razmišljali o tovariškem srečanju, pa se je zataknilo že pri organizaciji (zelo smo krajevno »razmetani«), še bolj pa pri denarju;

– samoupravno sodišče ni imelo dosti dela, ker KO niso dale predlogov za postopek za tiste člane, ki se že dalj časa ne odzivajo strokovnemu pouku. Pa bo potrebno, ali ne!

Največ naporov vlagamo v izobraževanje in usposabljanje RVS po letnih programih, ki se sprejemajo na letnih konferencah občinske organizacije, po predhodnih obravnavah v KO ZRVS.

Načrtovane programe realiziramo v štirih sklicih v zimskih mesecih (časovno so najbolj primerni) in so načelno enotni za celo Slovenijo. Po sklicih obravnavamo problematiko takole:

- I. sklic – informacije o političnih, varnostnih in gospodarskih razmerah v občini in širše;
- II. sklic – teoretičen del strokovno-vojaškega pouka;
- organizacijsko-tehnične novosti raznih rodov v armadi (infor.);
- III. sklic – taktična naloga – praktični del vojaškega pouka,
- IV. sklic – taktično-orientacijski pohod – streljanje (po možnosti) in preverjanje znanja.

Pri tej anketi sicer ni nagradnega žrebanja, vendar vseeno upamo, da nam jo boste izpolnjeni vrnil in s tem pripomogli k boljšemu delu naše organizacije. Izpolnjena anketa predstavlja tudi obratno smer informacij, ki je še kako potrebna za dobro sodelovanje.

Delovna skupina RVS, ki jo je vodil tov. Bauman, ob organizaciji tekmovanja mladih v veččinah SLO in DS 21. 4. 88 (od leve proti desni: Avgust Golob, Zvone Bah, Vili Završnik, Maks Bauman, Boris Hren, Hože Nadu, Janez Gregorič, Franci Butara, Vilko Sluga in Stane Matjažič)

Janče 88: zmagovita ekipa – KO 25. maj – v sredini »duša« orientacijskega pohoda tov. Bauman in predsednik OK ZRVS tov. Matjažič

Janče 88: Ekipa KO Kodeljevo se je resno trudila za prvo mesto, vendar je bilo nekaj krogov premalo – bili so drugi.

Predavanja niso tako obiskana, kot bi bilo pričakovati glede na strukturo RVS. Res da teme niso prilagojene za vse vojaške strokovnosti (rodove), vendar smo do sedaj ocenili, da je iz obdelanih snovi prav vsak RVS lahko nekaj »potegnili« ter si obnovili ali dopolnili svoje vojaško znanje. Že drugo leto pa smo poiz-

kusno organizirali posebej usposabljanje za RVS sanitetne službe in ABKO. Rezultati udeležbe so bili zelo dobri.

Da bi organizacijo strokovnega pouka organizirali čim bolj »po meri RVS«, prosimo za sodelovanje vse RVS, tako da nam odgovorite na predlagano anketo, tudi tisti, ki na predavanja ne hodite.

ANKETA za RVS

- 1.) Kakšne teme predlagate za izobraževalni program: .....
- 2.) Kakšen način predavanja bi bil najprimernejši: .....
- 3.) V katerem časovnem obdobju naj bi bila predavanja: .....
4. Drugi predlogi: .....

Izpolnjeno anketo pošljite na naslov: OBČINSKA KONFERENCA ZRVS, Ljubljana Moste-Polje, Ljubljana, Ob Ljubljani 42